

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 22 mei 2024, nr. WJZ/52423575, tot aanwijzing van circusdieren (Besluit circusdierenlijst)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;

Besluit:

Artikel 1 Aanwijzing circusdieren

Als soorten van zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren worden aangewezen:

Soort (Nederlands)	Soort (Latijn)
Ezel	Equus asinus
Paard	Equus caballus
Hond	Canis lupus familiaris
Kat	Felis catus
Rund	Bos taurus
Schaap	Ovis aries
Geit	Capra hircus
Varken	Sus scrofa
Lama	Lama glama (Guanaco familiaris)
Alpaca	Vicugna pacos
Kameel	Camelus bactrianus
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Bruine rat	Rattus norvegicus
Tamme muis/huismuis	Mus musculus
Cavia	Cavia porcellus
Goudhamster	Mesocricetus auratus
Gerbil	Meriones unguiculatus

Artikel 2 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2024.

Artikel 3 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit circusdierenlijst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema*

Bezwaar

Bent u het niet eens met deze beslissing? Een belanghebbende kan binnen zes weken na publicatie van dit besluit in de Staatscourant bezwaar maken.

Ga naar www.rvo.nl/bezwaar om uw bezwaar digitaal te versturen. Kies voor eBezwaar.

Wilt u liever schriftelijk bezwaar maken? Stuur uw bezwaarschrift dan naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Noem hierin [het kenmerk] [de referentie, het kenmerk] en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

TOELICHTING

Sinds 2015 is er een verbod op het optreden met wilde dieren en het vervoeren van deze dieren ten behoeve van een optreden.¹ Dit verbod is ingesteld omdat het welzijn en de gezondheid van wilde dieren waarmee werd opgetreden te veel onder druk stond. De nadelen voor de wilde zoogdieren wegen niet op tegen het vermaak van publiek en daarom is besloten tot dit verbod. De zoogdiersoorten waarmee nog wel mag worden deelgenomen aan circussen en andere optredens waren opgenomen in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren.

Met het besluit van 25 april 2024, houdende wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de verbetering van regelgeving voor lijsten van toegestane diersoorten, is een wijziging aangebracht in de systematiek van aanwijzing van de circusdierenlijst. Waar tot dusverre de circusdierenlijst bij algemene maatregel van bestuur, als bijlage bij het Besluit houders van dieren (bijlage IV), was vastgesteld, is nu voorzien in vaststelling van die lijst bij ministerieel besluit. Genoemde bijlage IV is vervallen. Binnen de oude systematiek was er geen toegankelijke procedure waarmee belanghebbenden konden verzoeken om de lijst te laten wijzigen. Bij ministeriële regeling is voorzien in een toegankelijke procedure waarmee belanghebbenden kunnen verzoeken om een wijziging van de lijst.

De diersoorten waarmee deelgenomen mag worden aan circussen en andere optredens zijn met dit aanwijzingsbesluit aangewezen. Inhoudelijk is er geen verandering ten opzichte van de oude bijlage IV bij het Besluit houders van dieren, op één onderdeel na dat verband houdt met de invoering van de huis- en hobbydierenlijst: de dromedaris stond wel op de bijlage, maar staat niet in dit besluit, omdat deze diersoort ook niet is opgenomen op de nieuwe huis- en hobbydierenlijst. De huis- en hobbydierenlijst is een algemene lijst van diersoorten die mogen worden gehouden. De circusdierenlijst is een specifieke lijst van toegestane diersoorten en is een deelverzameling van de huis- en hobbydierenlijst. Dat betekent dat als een diersoort niet op de huis- en hobbydierenlijst staat, de soort per definitie ook niet op de circusdierenlijst kan staan.

De wijzigingen zijn niet voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) omdat er inhoudelijk geen wijzigingen worden doorgevoerd met dit besluit ten opzichte van de regels die tot dusverre golden.

Het verbod in artikel 4.14 en de bijlage IV zijn destijds voorgelegd aan de Europese Commissie ingevolge artikel 16 in samenhang met artikel 39, vijfde lid, van de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU 2006, L 376).² Omdat er inhoudelijk niets verandert, is notificatie niet aan de orde.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 2024.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema*

¹ Besluit van 28 augustus 2015, houdende wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met het verbod op deelname met zoogdieren behorende tot wilde diersoorten aan circussen en andere optredens en op vervoer van dieren ten behoeve daarvan (Stb. 2015, 328).

² Notificatienummer 2015/3393.